

De perendiefstal

Jan Proos

Dit materiaal is onderdeel van het compendium christelijk leraarschap dat samengesteld is door het lectoraat Christelijk leraarschap van Driestar hogeschool. Zie ook www.christelijkleraarschap.nl.

Samenvatting	Artikel over Augustinus' beleving van zonde. De perendiefstal bewees hem dat hij zelf verdorven was en dat hij gered moest worden door Gods genade.
Bronvermelding	Proos, J.P. (2010) De perendiefstal. In: Aan de slag met Augustinus, Bronnen van inspiratie - deel 2 (pp. 53-54) Gouda: Lectoraat Onderwijs & Identiteit
Thema *	Inspiratiebronnen
Gebruik **	Hart
Plaatsingsdatum	2010
Gerelateerde artikelen	n.v.t.
Trefwoorden	Groepsgedrag, zonde, verdorvenheid, Gods genade

* In het compendium wordt al het materiaal verdeeld over de acht thema's van christelijk leraarschap: *onderwijs, inspiratiebronnen, leraar, leerling, leerstof, didactiek, schoolteam, leidinggevenden*.

** Het materiaal kan gebruikt worden als onderbouwing en visievorming (*hoofd*), bezinning en reflectie (*hart*) of biedt concrete handreikingen en voorbeelden (*handen*).

Tekst 11 De perendiefstal

Wat is de reden dat iemand tot diefstal vervalt? Augustinus blikt terug in zijn leven en herinnert zich dat hij samen met zijn vrienden peren stal uit de tuin. In onze tijd zouden we het een kwajongensstreek noemen, maar Augustinus noemde het zonde. Hij vraagt zich af waarom hij dat gedaan heeft. Het waren niet de vruchten die de oorzaak waren, want ze aten de peren niet eens op. Het was ook niet zo dat het groepsgedrag de oorzaak was, want dan had hij zich kunnen verschuilen achter een leider die hem had opgestookt. Hij heeft de diefstal gedaan, omdat hij genoeg vond in de misdaad zelf. Pelagius, de tegenstander van Augustinus, had waarschijnlijk opgemerkt dat het slechte voorbeeld van zijn vrienden de oorzaak was. Als hij maar een goed voorbeeld gehad zou hebben, dan was het niet zo ver gekomen. Augustinus geeft in de tekst aan, dat de oorzaak toch dieper ligt en dat deze diefstal bewees dat hij zelf verdorven was en dat hij gered moest worden door Gods genade.

VIII Hij beminde in de diefstal het deelgenootschap van zijn kornuiten

Welke vrucht leverden mij, ongelukkige, eens die dingen, welke ik nu met schaamte in mijn herinnering terugroep, in het bijzonder die diefstal, waarin ik de diefstal zelf beminde en niets anders, ofschoon hij ook zelf niets was en ik door hem nog ellendiger werd? En toch: alléén zou ik hem niet bedreven hebben - zo goed herinner ik me wel mijn gezindheid van toen - alléén zou ik hem in geen geval bedreven hebben. Dus beminde ik daarbij ook het deelgenootschap van mijn medeplichtigen. Het is dus niet juist, dat ik niets anders dan de diefstal beminde; en toch is het eigenlijk wel juist, want ook dat is niets. Wat is werkelijk? Wie zou mij dat kunnen leren behalve Hij, die mijn hart verlicht en zijn schaduwen verdrijft? Wat is het, dat mij in de zin kwam te vragen, te onderzoeken en te overwegen? Want wanneer het me toen om die vruchten te doen was geweest, die ik stal en ik begeerd had die te genieten, dan had ik, als het daarom alleen ging, ook alléén die zonde kunnen bedrijven om aan mijn lust te voldoen, en niet door de medeplichtigheid van anderen mijn begeerte behoeven te prikkelen. Maar omdat in die vruchten het genot voor mij niet gelegen was, was het gelegen in de misdaad zelf, en het werd bewerkt door het deelgenootschap van mijn medeplichtigen.

Vragen:

1. De diefstal was aanleiding voor Augustinus om zichzelf te onderzoeken. Is het voor de leerkracht en de leerlingen wel nodig om bij overtredingen van de regels stil te staan bij de verdorvenheid van de mens?
2. Kun je voorbeelden noemen van het zondigen (stelen, vernielen) door een groep en hoe je daar (als team) op gereageerd hebt?
3. Vaak zie je dat leerkrachten feller reageren op leerlingen die iets kapot maken of stelen (het materiële) dan op leerlingen die spotten, vloeken of pesten. Kun je verklaren hoe dat komt? Herken je dit ook?
4. Volgens Augustinus is het God geweest die hem getoond heeft wat de diepste oorzaak is geweest van de diefstal. Leert elke gelovige op die manier zijn vroegere zonden zien?
5. Groepsgedrag is vaak wel de aanleiding dat mensen dingen doen die ze alleen niet zouden doen. Hoe kun je dat verklaren? Zijn er voorbeelden? Hoe kunnen we in een goed pedagogisch klimaat aanwijzingen geven voor het tegengaan van zondigen als groep?
6. Vaak zeg je als er in een groep iets is misgegaan: "Bijgestaan heeft meegedaan." Klopt dat wel?